

Velja po pošti:

za celo leto naprej . . . K 28.—
za pol leta . . . » 13.—
za četrt . . . » 6.50
za en mesec . . . » 2.20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V upravnistvu:

za celo leto naprej . . . K 22.40
za pol leta . . . » 11.20
za četrt . . . » 5.60
za en mesec . . . » 1.90
za pošiljanje na dom 20 v. na
mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petlitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . » 13 »
za trikrat . . . » 10 »
za več ko trikrat . . . » 9 »

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izveniši nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6.
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upravištkega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Štajerski deželnozborski boj.

Sijajni zmagi v splošni skupini sledi vztrajno, neumorno delo na celi črti za kandidate »Kmečke zveze« v kmečki skupini. »Requiescat in pace« so pisali o sedanjem štajerskem deželni poslancu Pišku celjski liberalci, a requiescat in pace je zdaj njihov kandidat Brinar, za katerega so brusili pete, dajali za pijačo in napravljali izlete na kmete. Neumornemu delu naših se posreči, da bodo »requiescat in pace« liberalci in »slogaši« po volitvah v kmečki skupini.

Shodi »Kmečke zveze«.

V nedeljo, 9. t. m. so priredili naši somišljeniki jako veliko shodov. Drž. poslanec Roškar je imel shoda pri Sv. Antonu v Slovenskih Gorah in na Verjanah pri Sv. Trojici. Kandidat Robič je imel shod pri Sv. Barbari pri Mariboru.

V ptujskem okraju je priredila »Kmečka zveza« 10 zborovanj. Navdušenje za Meško in Ozmeča je veliko. Dvornemu svetniku Ploju odrekajo po nekaterih krajevih prostor za zborovanje. V Sv. Lovrencu v Slovenskih Gorah je govoril kranjski deželni odbornik dr. Lampe, popoldne so pobirali plojaši ostanke. Popoldne ob treh sta govorila kandidat Ozmeč in dr. E. Lampe v Dornovi. Neki študent Vesešnjak je skrbel za zabavo. V Sv. Tomažu pri Veliki Nedelji sta govorila deželni poslanec Pišek in kaplan Stuhec. Pišek je govoril tudi v Pavlovu pri Ormožu. V St. Janžu na Dravskem polju sta govorila Meško in Pušenjak, nadalje Snuderl, Krepl, za zvišanje učiteljskih plač je govoril liberalci Rajh. V St. Lovrencu na Dravskem polju so govorili: Meško, Pušenjak, Kociper. V Majšpergu so govorili dr. Korošec, Meško, Pušenjak. Shod je poizkušal motiti nadučitelj Lorenc, ki je trdil o sebi, da je učen človek, nakar je med splošnim smehom izginil. V Stopercu je govoril dr. Korošec.

Kandidat »Kmečke zveze« kmet Jakob Vrečko, je govoril na Sladki gori, Šmarju in pri Sv. Stefanu.

Peter Novak, kandidat »Kmečke zveze« je imel shoda v Makolah in v Poljčanah.

Profesor Kar. Verstovšek se je predstavil volivcem v Trbovljah in pri Sv. Primožu na Pohorju. Liberalci napenajo vse sile za liberalnega advokata dr. Božiča, a kmetje kažejo na dan volitve z

glasovnicami, da ne marajo za liberalnega advokata.

V Jurkloštru in pri Sv. Lenartu nad Laškimi je govoril kranjski deželni odbornik prof. E. Jarc.

V Sevnici, Zabukovju in Dobjem je govoril dr. Jankovič.

Pehanje liberalcev.

Štajerski liberalci se zdaj po porazu v splošni skupini pelajo za svoje nesrečne kandidate v kmečki skupini. Nekdanji dr. Schweizerjev koncipijent dr. Zabukovski se je zopet vrnil v javnost, dasi bi bilo zanj boljše, da bi sedel med znamkami in drugimi mu znanimi stvarmi. Reševal je Malusa v Rastenburgu in v Kališovu. Pomagal mu je dr. Koderman. Liberalni kandidat Berlis je berlizgal v Kostivnici. Berlis je pozabil povedati zborovalcem, da je tako hud narodnjak, da ima svojega nečaka v nemškem ptujskem »Studentenheimu«. Nemškutarji seveda znajo, kakšen radikalen narodnjak da je Berlis, zato mu pa niso postavili protikandidata.

Liberalni kandidat Goričan, ki je kot potovalen učitelj odvisen od nemške večine štajerskega deželnega zbora, bi gotovo moral plesati, kakor bi mu godli njegovi nemški gospodarji, če bi bil izvoljen. Neodvisno kmečko ljudstvo že poskrbi, da bo »requiescat in pace«. Govoril je pri Pihlirtu na Kapli. Ker je Goričan zelo navorozen, sta mu pomagala preganjati klerikalce kandidat dr. R. Karba in dr. poslanec Roblek. Goričan in Karba sta lezla tudi v Loko pri Zidanem mostu. Berlis je pa menda priporočal v Takačevem prikljubljeni mu ptujski »Studentenheim«, agitirati je pa učil nekdanji socialni demokrat Spindler.

Marnberški liberalni kandidat dr. Božič je posebno izurjen v »farški gonji«. Farje, ki so mu tako prirastli k srcu, je preganjal v Trbovljah, Vuhredu in v Vižingih.

Liberalci Malus je pa preganjal dr. Jankoviča. Celjska liberalna frakcija je šla med preroke in napoveduje, da premaga Malus dr. Jankoviča. Pri splošnih volitvah so bili celjski liberalci slabi preloki, taki se izkažejo tudi zdaj pri volitvah v kmečki skupini.

Kandidati »Kmečke zveze«.

Dne 17. maja volijo volivci kmečkih skupin z modrimi glasovnicami.

Delajte in agitirajte le za kandidate »Kmečke zveze«: možato, požrtvovalno, neustrašeno. Z vztrajnim delom se je dosegla naša sijajna zmaga v splošni skupini. Slediti ji mora tudi v kmečki skupini. Na nikogar se zanašati, marveč delajte. Obiščite vse volivce. Vsakega na-

šega mora prešinjati zavest, da ni dovolj, če voli sam, marveč svojo dolžnost stori le, ako dela na to, da store i drugi somišljeniki svojo volivno dolžnost.

Kandidati »Kmečke zveze« so:

Za sodni okraj Maribor. St. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer: Franc Robič, deželni odbornik, Gradec, in Ivan Roškar, državni poslanec, Malna.

Za sodni okraj Ptuj, Ormož: Anton Meško, župan, Lahonci, in Josip Ozmeč, župnik Sv. Lovrenca na Dravskem polju.

Za sodni okraj Rogatec, Šmarje: Jakob Vrečko, kmet, Ponikva.

Za sodni okraj Celje, Vransko, Gornji Grad, Laško: dr. Ivan Benkovič, državni poslanec, Brežice, in Alojzij Terglav, kmet, St. Peter v Savinjski dolini.

Za sodni okraj Šoštanj, Slovenji Gradec, Marenberg: dr. Karl Verstovšek, profesor, Maribor.

Za sodni okraj Brežice, Sevnica, Kozje: dr. Franc Jankovič, zdravnik, Kozje.

V sodnih okrajih Slov. Bistrica-Konjice: Peter Novak, posestnik, Slovenska Bistrica.

Naši somišljeniki naj skrbijo za to, da bodo naši volivci glasovnice pravilno izpolnili z imeni naših kandidatov. Pazite na liberalne spletke!

Samostojen kandidat v slovenski trški skupini.

Straža objavlja sledeč došli ji dopis: Cenjenim volivcem trške skupine naznam, da kandidiram v tej skupini na slovenski narodni program kot samostojen kandidat. Maribor, dne 9. majnika 1909. Dr. Anton Medved, profesor, Maribor.

„Korošci vun!“

Župan — razgrajal!

Slovenji Gradec, 10. maja.

Poročal sem Vam zadnjič o famoznem nastopu takozvane »Narodne stranke« v Slovenjem Gradcu, kjer je razbila shod »Kmečke Zveze« z divjim krikom, in kjer so se liberalci odlikovali z huronskim vpitjem proti koroškemu gostu: »Korošci vun!“

»Narodnemu dnevniku« je to nepristransko, resnično poročilo silno smrdelo, ker je pokazalo njegove pristaše v vsej njihovi nagoti. Danes nadaljujem in zopet pokažem »cvetko« iz vrta »Narodne omike!

Na zadnjo nedeljo, 9. t. m. je sklicala »Kmečka Zveza« shoda v St. Peter na Kronske gori in v Pameče. Za kandidata g. prof. dr. K. Verstovška je prišel poročat g. državni in deželni poslanec Fr. Gra-

»Lej, lej, — tako, res? Imel pa sem vendar prav, ko sem trdil, da že slutiš, zakaj sem te klical...« pripomni oče pikro.

»Prav, naj bo torej po vašem! — Kaj hočete od mene?«

»Rekel si — da si ravnal s privoljenjem vesti — si pa ravnal tudi s privoljenjem svojega očeta?«

»Slabega ni ničesar. Vse lahko zagovarjam tako pred vami, kakor tudi pred Bogom!«

»Sin, vedi, da je moja volja višja od tvoje! Tukaj nimaš poslušati svojega srca in svoje vesti, ampak svojega očeta! Jaz sem tvoje srce in tvoja vest!«

»No — in kaj...«

»Ti pustiš in pozabiš to deklino Mariči — ali pa...«

»Ali pa...?«

»... Greš od hiše! Zapodim te, kakor malovrednega hlapca, ki je samo v kvar gospodarstva!«

Oče Korerina je razburjen nadaljeval prejšnjo pot po sobi — od peči pa do starega svetega razpela na nasprotni steni — in obratno.

Nastal je dolg molk.

Andreju je prišlo vse tako nepričakovano. Nikdar še ni popolnoma resno mislil o svojem razmerju do Mariči. Opazoval jo je res že delj časa — sprevidel je, da je Mariči pridnejša od vsake druge dekletke —

fenauer. Shod je hotel z vso silo za-
brani kričavi pristaš »Narodovcev«, žu-
pan občine Otiški Vrh, Janez Verdrik, p.
d. Poderžan. Lovil je po maši z močnim
glasom volivce, v bližnji gostilni je vpil in
kričal na vse grlo, da zabrani mirno zbo-
rovanje. Nasproti poslancu Grafenauerju
je kričal, da Korošci na Štajarskem nimajo
kaj iskati!

Ljudje, v velikem številu zbrani vo-
livci so se kar zgledovali nad svojim
vzgladnim županom. Res, lepo to od tako
vernega pristaša »Narodne stranke«, ka-
tere glasilo zatrjuje na vse grlo, da je ta
mož »veleugleden«, »velepriljubljen« itd.

Ljudje nekaj časa gledajo in poslušajo
tega moža, ki se mu od silnega kričanja
že pot cedi z lica. Potem pa odkorakajo v
župnišče, kjer se v prostorni lopi mirno
vrši shod, dobro obiskan od kakih sto vo-
livcev. Župan — pa ostane osamljen, ob-
dan le od svojih hlapcev v zapuščenih krč-
mi, kjer ga vznemoljeni krčmar še do do-
brega ošteva, da mu je odgnal njegove go-
ste!

Shod se je potem kaj lepo izvršil. Po-
ljudno in krasno je govoril g. Grafenauer,
v katerem so navzoči spoznali res vrlega
kmečkega prijatelja. Župnik Rozman je
pozival k edinosti kmetov in dajal navo-
dila za volitev, vrla kmeta p. d. Jurij in
Bart pa sta z lepimi besedami pozivala
kmete, naj zvesto izvršijo nauke, katere so
slišali na shodu. Dobro in vsestransko se
je osvetil »fini« nastop župana.

Popoldne ob četrti uri se je vršil ob-
gromni udeležbi shod v Pamečah, kjer
je tudi poročal g. Grafenauer. Tudi tu so
prišli motiti spod »Narodne«, a jim je do-
cela izpodletela. Morali so mirovati in
gledati svoj poraz. Prišel je neobhodni Po-
držan, neizogibni Vrečko, dalje Kac in
Kralj iz Šmartna itd. Ko je hotel Poderžan
še tu prodajati svojo modrost, so mu
kmetje kratkoma obrnili hrbet.

Nastop pristašev takozvane »Narodne
stranke« nam je tudi to pot pomagal več
kakor 10 govorov. Ljudje so zopet videli
»oliko« te gospode in kako je ni volja kaj
storiti za kmeta, marveč samo razgrajati!
Zato upamo in pračakujemo, da kakor je
bil časten in velikanski za našo »Kmečko
Zvezo« dan 7. maja, bode časten tudi pri-
hodnji ponedeljek 17. maja, in da bo ta-
krat soglasen klic ne: Korošci vun!,
marveč:

»Narodna stranka — vun!«

Spominjajte se z darovi „Rokodelskega Doma“ v Ljubljani!

LISTEK.

Mate in njegova Mariči.

Črtica. Spisal Ks. Andrejev.

(Dalje.)

Stopil je oče Korerina par mogočnih
korakov po dvorišču, se ozrl na nebo, na-
to pogledal še parkrat semintja, potisnil
levo roko v hlačni žep in glasno zaklical:
»Andrej!«

»Kaj je,« se je odzval raz poda kre-
pak glas.

»Kaj delaš na podu?«

»Rezanice napravim oče!«

»Pridi takoj v hišo!«

In mož je potisnil še desno roko v de-
sni žep, pocingljal s tolarji in zamišljen
odšel v hišo.

Sin Andrej je pol radoveden, pol ne-
levo otepel prah in resje raz obleke,
zlezal po lestvi na dvorišče in odstopical
za očeto. — Na pragu ga je že pričako-
vala skrbna mati ter mu hitro pojasnila
kako in kaj. Andrej je bil sicer precej pre-
enečen, saj se še ni nikdar resno bavil s
tem kar mu je povedala mati in radi če-
ar ga hoče menda oče prijeti — zmajal
je z glavo: »Tako torej — prav...« in
stopil odločnih korakov v sobo.

Oče je stopal z rokama na hrbtu ve-
likih korakov po sobi gor in dol. Ko je
vstopil Andrej, se niti ozrl ni.

»Klicali ste me,« je izpregovoril sin,
stopil k mizi in se oprl z roko ob ogel.
Z visoko dvigneno glavo je pričakoval
očetovega odgovora.

»Da — in veš zakaj!« je obstal ta
sredi in upr sl svoj ostri pogled v sina.

Andrej kljub svojem petindvajsete-
mu letu ni mogel vzdržati tega pogleda.
Zdelo se mu je, da ga oče ni pogledal sam-
o v oči, ampak v srca najskrivnejši kot.
To ga je zmedlo še tem bolj, ker je vedel
pravi vzrok očetovega pogleda. Da pa
skrije svojo zmedenost, je, potegnivši z
roko po mizi, odvrnil kar moč ravno-
dušno:

»Kako naj vem, zakaj ste me klicali?
— Morda radi dela?« — In kakor bi ga
vse to jako malo zanimalo, se je zagledal
tja skozi okno — čez vrt — v nedogledno
daljavo.

»Vidim, da tvoja vest ni prav mirna
in da že slutiš vzrok mojega zvanja...«
je nadaljeval s strogim glasom oče, stoječ
še vedno sredi sobe z rokama na hrbtu.

»Moja vest?« odvrne vprašaje An-
drej in za hip upre pogled v očeta — takoj
pa zopet mirno nadaljuje, gledaje skozi
okno: »Ne očita mi ničesar. Kar sem storil
— storil sem vse z njeno vednostjo in
njenim privoljenjem.«

in da je zala, je celo že tudi mislil. Iskal je
rad njene bližine, poslušal nje zvonki glas
in veseli smeh — toda še nikdar se ji ni
upal docela približati. Ogovarjal jo je več-
krat — kar tako — brez vsakega poseb-
nega namena, vendar pa z nekim glasom,
ki je bil ves drugačen kakor vsakdanji.
Tako počasi se je ukradlo v srce nekaj
hrepenečega. Njen pogled ga je spravljal
v zadrego, dasi pred drugimi dekletki ni
imel nobenega strahu — pred njo pa si ni
upal ziniti nesposobne besede, da, celo mi-
sliti si je ni upal. — Tako je bilo torej
razmerje med njima. — Ljudje pa, ki so
hoteli več vedeti in videti, kakor ona sa-
ma, so hitro izrekli svojo sodbo in tako je
že tudi kruljeva Bimba skovala cel ro-
man iz prijaznih pogledov in gorkih be-
sed med Andrejem in Mariči.

Naenkrat je torej stal Andrej prisiljen
pred vprašanjem: ali jo res ljubim, ali je
vse samo prijaznost. Bolj pa ko se je vpra-
ševal, bolj se mu je utrdila misel, da je to
več kot ljubezen. Se-le zdaj je začutil, ka-
ko prazno bi bilo življenje brez nje. — Da,
on jo ima rad, rajši kakor samega sebe!

V teh mislih so ga motili trdi koraki
očeta, kakor bi ga opominjali dolžnosti
napram njemu. Vse tisto neznano sladko
je izginilo iz prsi, stisnila ga je neprijetna
bol. Ob enem se je tudi dvigalo kljubo-
vanje proti sili. Pomislil je: ima li oče pra-
vico do sinovega srca? — Ne! mu je ne-

Protisrbski proces v Zagrebu.

Kralj Peter kot pretendent v Glini. — »Treba bi ga bilo na kol nabiti.« — Srbsko državno pravo. — Priča, ki je preoblečena prisluškovala. — Francoska liga.

Josip Šiftar, častnik v pokoju, z Gline, izpove, da so prepri v Glini zanesli šele Srbi obtoženci. Stevo Končar je javno v kavarni rekel, da se . . . na vse Hrvate. Neki kmet da je, vprašan, kdo je njegov kralj, dejal, da je njegov kralj srbski. O kralju Petru pravi, da je kot pretendent večkrat bival v Glini. (Glej roman dr. Vladana Ojgevića: Golgota 1909.) Še živi voznik, ki ga je nekoč, ko so se stvari na slabo obrnile, ponoči hitro odpeljal, skritega v zaboju. O srbskih »Sokolih« pravi priča, da so sami izjavljali, da hočejo srbsko, a ne hrvaško državno pravo. (Nemir med obtoženci.) Nekoč je priča bil v kavarni. Nekdo se je spomnil Hrvatov, kako so leta 1848. bili lojalni nasproti kralju. — Nato je Srb Milič dejal: »Treba bi ga na kolac nabiti!« Priča je dobil utis, da se pripravljajo spojitve Bosne s Srbijo potom revolucije. Branitelji priči očitajo, da je večkrat z namestnikom državnega pravdnika in preiskovalnim sodnikom skupaj večerjal. Predsednik zabraja ta vprašanja. Obtoženci vse taje. Predsednik naloži branitelju Budisavljeviću denarno globo 50 K, ker se je izvajajoče obnašal. Na galeriji srabote Srbe in jim kličejo: »Vlaška banda!« Predsednik da izprazniti del galerije in disciplinira nekaj obtožencev. Obtoženec Končar opomni, da je priča bil že kaznovan, da pa je to sodniku utajil. Državni pravdnik replicira, da je bila priča kaznovana zaradi razžaljenja časti. Predsednik zaključuje, da je ta stvar za izpovedbo irrelevantna in odkloni tozadevne predloge braniteljev.

Priča Bižar z Gline, trgovec, izpove, da je pop Ercegovac agitiral za boj kot proti Hrvatom. V ostalem se vjema popolnoma s prejšnjo pričo. Govore in tajne sestanke, na katerih se je govorilo, da je to srbska zemlja je poslušal, preoblečen v seljaka. Srbi so mu pretili. Brat obtoženca Rebrače ga je čakal z okovano batino, da ga pretepe. Obtoženci kličejo: Prav je imel! Predsednik jih disciplinira. Iz galerije kličejo nekateri: »Abzug Vla-hi!« — Državni pravdnik pripomni, da so branitelji proti pričam naperili obtožbo krive prisega, da jih tako onemogočijo.

× × ×

Francoska »Liga v obrambo človeških in državljskih pravic«, je sklenila protest proti zagrebškemu procesu in pozivlja avstrijsko časopisje, da se postavi na stran tlačenih.

× × ×

Zena srbskega advokata dr. Miladinovića objavlja v »Agramer Tagblattu«, da je vojno sodišče res od civilnega zahtevalo, da se ga izroči, da se pa to še ni zgodilo, ker hrvaška sodišča počasi poslujejo. Gospa Miladinović protestira, da se njenemu možu očita špionaža, ker tega zločina so možni le breznačajnejši.

× × ×

»Frankfurter Zeitung« v zelo objektivnem članku ostro kritizira državnega pravdnika in predsednika ter pravi, da ni mogoče od obtožencev zahtevati, da se dostojno obnašajo, ko pa se predsednik in državni pravdnik tudi ne znata premagovati.

× × ×

Hrvaški listi se iz velikosrbskega procesa norčujejo, češ, da bi sedaj, ko se je izvršila izprememba tudi na turškem prestolu, državni pravdnik Accurti moral

kaj govorilo — pravico ima zahtevati hvaležnosti in spoštovanja od otrok — pravice do njih src pa nima! Rad bi vskliknil Andrej: Oče — Mariči je vredna ljubezni — in jaz jo ljubim! Kaj je pregrešno poročiti ubogo deklo, ki ne dobi od očeta priskoparjenih srebrnikov in posestev! — tako bi rad vskliknil, pa se je domislil, da bi s tem očeta preveč razžalil. Sklonil je glavo in iz stisnjenih prs so mu privrele samo besede:

»Oče, zakaj tako . . .«

Korerina je, čuvši te besede, postal pod starim razpelom in molče motril sina. Domislil se je, da je morda vendarle napravil sinu krivico — tega ne bi rad — saj ga je ljubil kot edinca. Pokašljaj je in mehko opomnil:

»Andrej, saj veš da je vsa moja skrb samo tebi, samo tvoji sreči. Pomisli — govorila sva že s Kračo izpod Homca — pomenila sva se tako, da bi se ti in njegova Barbka tja-le drug predpust vzela . . .«

»Kračevo Barbko?« dvigne Andrej iznenaden glavo.

»Da, Barbko,« nadaljuje oče. — »Največ dote prinese izmed vseh deklet izpod našega zvona, in tudi drugače se ji nima kaj reči.«

»Ali — saj pravijo, da se imata z onegavim, z Ribčevim Jako rada — s tistim ki je zdaj v zaporu radi zadnjega pretepa,« pripomni Andrej. (D dalje.)

zaslediti na Hrvaškem tudi veletrško propagando, kajti prodajalci sladoleda imajo na svojih vozovih grb Turške, polumeseč z zvezdo. Državni pravdnik naj dožene, ali je te propagandiste plačal Mohamed V. ali Abd ul Hamid.

AVSTRO - OGRSKA.

Jugoslovani in bosanska agrarna banka.

»Kor. Centrum« poroča, da je »Jugoslovanska zveza« v svoji zadnji seji sklenila, da ne opusti najodločnejšega boja proti ministrstvu, dokler se glede bosanske banke ne izvrši korektura, ki bi obstajala v tem, da skupna vlada predloži bosanskemu deželnemu zboru takoj, ko bo sklican, predlogo o odvzemu kmetijskih posestev z javnimi sredstvi, zahteva potrebne vsote in zagotovi nemudno izvršitev zemljiških odkupov. Jugoslovani si bodo prizadevali na vso moč, da za svoje stalniše pridobijo »Slovansko Jednoto« in Poljake.

Nov krošnjarski zakon.

Trgovinski minister je zbornici poslancev predložil vladni načrt novega krošnjarskega zakona, po katerem bodo smeli krošnjari iz gotovih ogrskih velikih županij krošnjariti tudi po Avstriji, dokler bo ogrska vlada dovolila, da smejo krošnjari s čipkami, vezeninami in pleteninami iz Krušnih gora na Češkem obiskovati Ogrsko. Vse občine pa bodo imele pravico, da s sklepom občinskega odbora krošnjarijenje prepovedo. Sklep potrebuje odobrenja politične oblasti. Po členu XV. nagodbe z Ogrsko krošnjari ne uživajo enakosti v obeh polovicah države, kakor ostale trgovine in obrti.

Nemcem še ni dovolj ponemčevanja.

Nemški liberalci in krščanski socialci se nameravajo pri razpravi o naučnem ministrstvu v proračunskem odseku pritoževati proti »krivicam«, ki se gode Nemcem na polju ljudskih in srednjega šolstva, zlasti na Češkem in južnem Štajerskem. Tudi zaradi imenovanj srednješolskih učiteljev in nameščenj v naučnem ministrstvu se bodo pritoževali.

ARETACIJE NA ČEŠKEM.

Zastopniki razpuščenih mladeniških organizacij čeških radikalcev so se sestali v nedeljo na pogovor glede skupnega postopanja. Oblast je sestanek razpustila in bo vseh 120 udeležencev preganjala radi tajnega združevanja.

MORNARIŠKA STAVKA NA FRANCOSKEM. — BOJ STAVKUJOČIH Z OROŽNIKI.

V Cettu je udrla 9. t. m. ponoči 50 našemljenih delavcev na parnik »Ville de Cette«. Napadali, stavkujoči mornarji, so poškodovali naloženo blago in pometali oljate sodove v morje. Orožništvo, ki je posredovalo, so se ustavili z revolverji. Ranjenih je več policistov. — Kurjači parnika »Ville de Toulon« so zapustili ladjo. Zahtevajo, naj se jim dovoli tedensko dan počitka. Ostalo moštvo je izjavilo, da je solidarno s kurjači. Mornariška stavka se vedno bolj širi.

DOGODKI NA TURŠKEM

Sultan opasan z mečem.

Carigrad, 10. maja. Slavnost opasanja z mečem se je izvršila po sporedu in brez neizgovoda.

Izsiljevanje v Armeniji.

Carigrad, 10. maja. Tukajšnji Armeni so dobili iz Bakua poročila o kritičnem položaju Armencev v Kavkaziji. Turški oblastniki zapirajo bogate Armence, da jim izsilijo denarja. Mnogo uglednih Armencev je že v ječi, med njimi bogati odvetnik Papadjanov iz Bakua. V Armaviru, prestolnici nekdanjega armenskega kraljestva, je poveljnik orožništva zaprl mnogo armenskih trgovcev in prvakov, ki jih strašno muči, da bi od njih izsilil denarja. Vsled teh grozovitosti se utegnjejo kavkaški Armenci spuntati.

ABDUL HAMIDOVA POKOJNINA.

»Serveti Funun« poroča, da dobi Abdul Hamid mesečno pokojnine 1000 funtov, njegovi trije oženjeni sinovi pa po 600 funtov.

NAPAD NA MOSKOVSKEGA POLICIJSKEGA RAVNATELJA.

Terrorist Moška Rios, ki se je izognil Sibiriji s pretvezo, da vstopi v rusko policijo, je štirikrat ustrelil na moskovskega policijskega ravnatelja polkovnika Kotlena, ne da bi ga bil usmrtil. Napadalec se izgovarja, da je hotel usmrtiti polkovnika, ker hoče razkrinkati policijo.

NOVO JUNAŠTVO BIVŠEGA SRBSKEGA PRESTOLONASLEDNIKA.

Neki belgrajski listi so te dni bivšemu prestolonasledniku Jurju očitali novo grozodejstvo, ki da se je dogodilo že pred znano afero s Kolakovićem. Princ je baje zahteval, da se konjar Ilija Grozdanič poda nemudoma v službo. Nadkonjar mu na to pravi, da je Grozdanič bolan, ker ga je konj udaril s kopitom. Besen skoči princ v sobo, kjer je ležal bolnik, ter ponovi ukaz. Ko je konjar skušal vstati, zakliče princ: Počakaj, zver, te že spravim na no-

ge! Pri tem zagrabi za verigo, kakor so ž njó pripeti konji, in začne neusmiljeno udrihati po bolniku. Grozdanič se spravi v bolnišnico, kjer je čez nekaj tednov umrl, kakor so rekli. — vsled udarca s konjskim kopitom. Listi zahtevajo, da oblastniše stvar preiščejo. Policija je dotične liste zaplenila.

Velika železniška nesreča pri Pesnici.

Grozna železniška nesreča se je pripetila danes ob 1. uri zjutraj pri Pesnici. Prva postaja od Maribora proti Dunaju. Osební vlak št. 37, ki se odpelje z Dunaja ob 4. uri 35 m. pop. in ko pride v Pesnico ob 12. uri 27 min. ponoči, je bil pred postajo Pesnica ustavljen. Ta je takozvani gledališki vlak med Gradcem in Mariborom. Za njim vozi takozvani koroški brzovlak, ki se odpelje z Dunaja ob 8. uri 5 minut zvečer in pride v Maribor ob 1. uri 19 minut zjutraj. Strojvodji koroškega brzovlaka ni naznanil progne čuvaj, da naj vlak ustavi, ker stoji še pred distančnim znamenjem osební vlak št. 37. Brzovlak je zato od zadaj zavozil v osební vlak. Grozen pok sledi. Iz vozov se začujejo obilni klici potnikov, ki jih je mnogo spalo. Da je bila zmešnjava, ki ob taki nesreči nastane, še večja, se je vnel še plin. Dva vozova od osebnega vlaka št. 37 sta bila popolnoma razbita in sta potem zgorela. Pri brzovlaku je bil poškodovan samo železniški stroj, ki je skočil s tira.

Prva poročila, ki so došla v Ljubljano, so trdila, da se je ponesrečil vlak, ki vozi iz Trsta na Dunaj ter da se je bati, da je ponesrečil tudi kak slovenski državni poslanec. Prva poročila so trdila, da so mrtve štiri osebe, ranjenih pa da je bilo do 40 oseb. Opoludne nam je došlo poročilo, ki javlja, da je v osebnem vlaku št. 37. katerega, kakor smo že omenili, imenujejo na Štajerskem gledališki vlak, bilo s am o šest oseb. Ubij je mariborski akademiki slikar in fotograf Walter, ranjena pa sta nevarno sin trgovca Kwandesta in slikar Mayer, drugi trije so le lahko ranjeni, pretresli so se jim živci (Nervenschoc). Prepeljali so jih v bolnišnico. Iz Maribora se je odpeljala na kraj nesreče takoj rešilna družba, aranžirali so takoj nov brzovlak, ker je stroj prvega brzovlaka skočil s tira. Železniško osebje je z vso požrtvovalnostjo delalo.

Zaradi nesreče imajo vlaki znatne zamude. V Mariboru so sestavili posebni poštni vlak, ki je došel v Ljubljano ob 8. uri 8. uro dopoldne, jutranji dunajski brzovlak, ki se pripelje v Ljubljano okoli 6. ure zjutraj, je došel v Ljubljano ob pol 10. uri dopoldne.

Dnevne novice.

+ Iz seje »Slovenske krščanskosocialne zveze«. Vsa društva vseh »Slovenskih krščanskosocialnih zvez« prosimo, naj takoj naznanijo število delegatov za občni zbor naših izobraževalnih »Zvez«, ki se vrši na binkoštni ponedeljek. Odbor S. K. S. Z. prosi društva, da se bolj zanimajo za predavanja v društvih. »Zveza« rada postreže s predavatelji, ako ji društva 14 dni prej naznanijo svoje želje. — Novi društveni znaki pridejo 15. t. m. v Ljubljano. Posamezni znak 60 vin. Naročilo sprejema »Zveza«. — Braino društvo v Železnikih je izstopilo iz S. K. S. Z., pristopilo na slov. kat. izobraževalno društvo v Črnomlju.

+ Slovenska škofa v Ameriki. Iz Št. Pavla v Minesoti nam poročajo z dne 27. aprila: Danes se je mil. škof Trobec odpeljal v Evropo. Danes je tudi mil. škof Stariha — resigniral. O vzrokih te resignacije še pričakujemo poročil.

+ Shod v Kropi. Dne 9. t. m. je imelo v Kropi shod krščansko-socialno politično delavsko društvo. Poročal je deželni poslanec g. Piher o zadnjem deželnozbornem zasedanju, kaj se je storilo za obrt in delavca, pozival Kroparje k edinosti in skupnemu delovanju in jih navduševal za ljubezen do dela, do svoje domovine in do svoje obrti. Ljudstvo je navdušeno izražalo zaupanje svojem poslancu, voditelju ljudstva dr. Šusteršiču in vsem poslancem S. L. S.

+ Škof Šarič — škof cesaropolški. Pomožni škof nadškofa dr. Stadlerja dr. Ivan Šarič je bil v tajnem konzistoriju ki ga je imel sv. oče, določen za škofa cesaropoliskega.

+ Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko v Ljubljani ima v petek, dne 14. maja t. l., ob 5. uri popoldne v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani javno sejo s sledečim dnevnim redom: 1. Predložitev zapisnika zadnje seje. 2. Naznanila predsedstva. 3. Naznanila tajništva. 4. Izžrebanje novega zborničnega člana namestu umrlega gosp. A. Ditricha. 5. Volitev za predlaganje enega člana in njegovega namestnika v državni železniški svet. 6. Zbornični račun za leto 1908. 7. Prošnja deželne zveze obrtnih zadrug kranjskih za podporo. 8. Prošnja za zviša-

nje podpore obrtnim nadaljevalnim šolam v Ljubljani. 9. Prošnja bolniške blaginje obrtnih pomožnih delavcev obrtnih zadrug na Bledu za podporo. 10. Reformnišnega davka. 11. Poročilo o vladnem dopisu, zadevajočem skrbstvo za pridobitno mladino. 12. Tajna seja.

+ Volitve za deželno mesto za penzijsko zavarovanje privatnih uslužbencev v Trstu se vrše v nedeljo, dne 16. maja. Volijo službodajalci in službojemalci. Gospodarji, ki imajo penzijskemu zavarovanju podvržene uslužbence, so glasovnice zase in za uslužbence že prejeli. Ker je uspeh pri teh volitvah, ki so za naše interese največje važnosti, mogoče le ob skupnem postopanju, sestavil se je skupni odbor, čigar naloga je zbrati glasovnice in jih oddati za dogovorjene kandidate. Imenu odbora se podpisana obračava vseh interesentov službodajalcev in službojemalcev, z nujno prošnjo, da blagovolijo takoj in najpozneje do 14. t. m. poslati na nižje navedeni naslov svoje glasovnice. Glasovnic ni treba izpolniti, podpis volilca ni potreben. Za skupni odbor: Dr. Jan. Ev. Krek, državni poslanec; Josip Lenarčič, zbornični predsednik. (Glasovnice je poslati po izberi na naslov: Josip Lenarčič, zbornični predsednik v Ljubljani ali pa Silvester Škerbinc, ravnatelj v Ljubljani.)

+ Nemščina obvezni učni predmet na ljudskih šolah? Če bi zbornica poslancev o priliki razpravljanja o finančnem načrtu sklenila, da odvzame država deželam polovico šolskih stroškov (50 % učiteljskih plač in pokojnin), kar bi državo stalo 53 do 60 milijonov K, bodo nemške stranke zahtevale, da imej država tudi večji vpliv na šolstvo, ter predlagale, da se proglasi nemščina kot splošno avstrijsko občilni kot jezik vseh višjih uradov in uvede na vseh ljudskih šolah naše državne polovice poleg deželnih jezikov kot obvezni učni predmet. To bodo ostale pač samo — nemške želje.

+ Nemci se udeležijo občinskih volitev v Trstu. Iz Trsta se poroča, da postavijo tržaški Nemci pri prihodnjih občinskih volitvah v Trstu svoje kandidate.

— C. in kr. mornariška akademija v Postojni. V soboto so obiskali Postojnsko jamo gojenci c. in kr. mornariške akademije.

— Poročil se je v Ribnici gospod dr. Ivan Vuk, c. kr. sodnik v Ribnici, s gdčno. Albertino Arkovo.

— Umrla je v Opatiji gospa Malč Plesničar roj. Suhadolnik.

— Uboj. V soboto je v Hrašah pri Smledniku neki Mihail Wolgem utrl s nožem napadel Jožefa Hubada ter s tako silo porinil Hubada nož v trebuh, da so Hubadu vsa čreva stopila iz rane. Hubad je vsled grozne poškodbe danes v deželni bolnici umrl.

— Oseba vest. G. c. in kr. mornarski komisar 1. razreda Alojzij Ranič bode 14. t. m. na dunajski univerzi promoviran doktorjem prava.

— Umrl je v Trstu strojevodja južne železnice Andrej Šorli.

— Japonska drama v Zagrebu. Srednjo prihodnjega meseca bo gostovala v Zagrebu znamenita japonska tragedinja Hanag s svojo gledališko družbo.

— Samoumor. V Pulju se je v svojem stanovanju ustrelil realni učitelj Viktor Kornfeind. Vzrok živčna bolezen.

— Umrl je v Zagrebu 76 let stari Matija Šurmin, oče poslanca dr. Jurja Šurmina.

— Glavno zborovanje nemškega »Schulvereina« bo letos o Binkoštilih Bielitz-Bialy, na jezikovni meji, da se tam mošnje nemštvo okrepi. Za svečanosti delajo v obeh mestih velikanske priprave. K zborovanju pride tudi minister Schreiner.

— Mednarodna razstava občil v Buenos Aires. V proslavo stoletnice neodvisnosti Argentine se v Buenos Aires priredi leta 1910 od maja do novembra mednarodna razstava občil. Podrobnosti o razstavi so interesantom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na razpolago.

Štajerske novice.

Š Štajna zmaga »Kmečke Zveze« pri občinskih volitvah v Krecenbahu. Pri volitvah v občinski odbor nove samostojne občine Krecenbah so 6. t. m. na celi črti zmagali kandidati naše kmečke stranke.

Š Od celjske »Zadrzne zveze«. Na več shodih »Kmečke zveze« v slovenije graškem okraju, na katere so prišli tudi somišljeniki iz bližnje Koroške, so pristale takozvane »Narodne stranke« vročerkv in ognjevit kričali: »Korošci vuni!« Pri meren odgovor temu je dala slovenska hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravbergu, ki je te dni naznanila celjsko »Zvezi« svoj izstop. Gotovo bodo sledili tudi druge koroške posojilnice, ki so š včlanjene pri celjski liberalni »Zvezi«.

Š Nemški listi so obupali nad izvojitvijo nemškega nacionalca v spodnještajarski splošni mestni skupini. Graški »Tagesposti« se je danes izvil vzdih, da ni več dvomiti, da ne bi bil v petek pri ož-

volitvi v splošni skupini spodnještajarskih mest in trgov izvoljen soc. demokrat Horvatek, ker je pri prvi volitvi dobil nemški nacijski kandidat 1013 glasov. Slovenci da bodo kot plačilo za Ptuj glasovali za Horvateka.

Š nameravane nove artiljerijske vojašnice v Gradcu vsled odredb vojnega ministrstva, ne zgrade.

Š Za nemški »Schulverein« je daroval graški občinski svet na Roseggerjev poziv 2000 K. Katera slovenska občina pa se je še spomnila St. Ilja?

Š Osemurno delo za mestne uslužbenke, uradnike in delavce, je v graškem občinskem svetu predlagal soc. dem. Jodlbauer. Predlog je bil izročen odseku.

Š Policijske pse bodo poizkušali tudi v Gradcu. Policijski komisar Most iz Saarbrücken pripelje v Gradec svoje pse.

Koroške novice.

k Sloveniziranje Koroške imenujejo nemški listi razpis mesta na ljudski šoli v Zrelcu poleg Celovca. Za učiteljem Schiestlom, ki je vendar enkrat šel, so namreč razpisali mesto tako, da je dobi lahko i učiteljica, če se izkaže, da zna slovensko. Želeti bi bilo, da se oglasi več prosilk. Le škoda, da nam s tem ne bi bilo toliko pomagano, kot se Nemci boje!

k Stoletnico slavnega boja na Predilu bodo praznovali 18. t. m. ob sijajni udeležbi vojaštva. Ob spomeniku na čast padlim junakom bo bral mašo knezoški Kahn. Tja pride i korni poveljnik in deputacije vojaških oddelkov, ki so se pred sto leti tam borili. Pričakujejo tudi nadvojvodo Friderika.

k Izlet v St. Jakob v Rožu je napravilo to nedeljo šentvidsko pevsko društvo, »da utrdi svoje brate na ogroženem ozemlju v njihovem svetem boju«. Seveda so bili i razni nemški otoki po Rožu zastopani. V imenu domačinov jih je pozdravil nadučitelj Gornik (!!). — Zakaj Kranjci nič ne delate izletov v našo lepo Rožno dolino? Razdalja tako majhna, kraji tako lepi in korist v vsakem oziru toliko! Saj se vendar tako malo poznamo! Glejmo nasprotnike in učimo se od njih!!

k Obravnava proti bankirju Winklerin radi krize se je pričela danes v celovški rotorni dvorani.

k Redek slučaj. V Podkloštru so aretirali radi prepovedane vrnitve 67 let starega Bernarda Janaha. Zapri so ga v občinski zapor, ki se nahaja v hiši, katere lastnik je bil nekdanj Janah.

k Saški kralj je prišel na lov v trbiško okolico.

Znanost in umetnost.

* »Matica Slovenska« izda za l. 1909 sedem knjig; med njimi bo obsežen »Bleiweisov Obzornik« (slika naše kulturne zgodovine okoli leta 1848, dobe Bleiweisove, Jurčičeve, Levstikove), prevod iz ruščine »Onjegin«, ilustriran opis Koroške (z velikim jezikovnim zemljevidom), opis dobe Stanka Vraza, nadalje »Zabavna knjižnica«, »Knezova knjižnica« (z zabavnim čtivom) itd. Po pravilih je članarino plačati v prvi polovici vsakega leta. Kdor se zgledi prepozno, ne more več reflektirati na publikacije. — Prosimo naše cenjene poverjenike, da čim prej poberete in pošlete članarino za leto 1909. Moramo poznati število članov, da se potem določi višino naklade.

Ljubljanske novice.

lj Radi bosanske agrarne banke se je že oglasil s krepkim protestom graški občinski svet. Ali »Veliki Slovan« Hrbar ob tako važnem trenutku spi?

lj Mrtvoud je zadel danes okoli 11. ure dopoldne gospoda kustosa študijske knjižnice Konrada Stefana. Gospodje v študijski knjižnici so sodili, da je bolelni gospod omedlel, a je bil že mrtev, ko je došel rešilni voz. Rajnika je zadel mrtvoud v njegovi pisarni, sedečega mirno na stolu — pri delu. O nesreči takoj obveščena rajnikova gospa se je pripeljala s hčerko v pisarno, kjer je našla že mrtvega gospoda soproga. Gospa in hčerka sta bridko plakali. Rajnik je bil rojen dne 1. februarja 1854. v Rožnavi na Moravskem. Na dunajskem vseučilišču je študiral od leta 1873. do 1877. matematiko in fiziko za nemške in češke gimnazije. Od leta 1883. do 1886. je služboval na goriški in tržaški državni gimnaziji. Dne 14. marca 1888. je bil imenovan za skriptorja na ljubljanski študijski knjižnici. Službo je nastopil 1. aprila 1888. Dne 1. decembra 1897. je bil Konrad Stefan imenovan za kustosa ljubljanske študijske knjižnice. Rajnik je bil učenjak, nosil se je priprosto in bil ljubezniv družabnik. Govoril je rajnik češko, slovensko, nemško, francosko, italijansko, grško, latinsko. R. I. P.!

lj Izlet na Šmarno goro. Strokovno društvo tekstilnih delavcev in delavk ljubljanske predilnice priredi prihodnjo nedeljo, dne 16. maja, izlet na Šmarno goro. Cerkevno opravilo bo točno ob de-

seti uri. Cerkevno opravilo s sveto mašo, govorom in litanijami opravi dr. Jan. Ev. K r e k, državni in deželni poslanec. Po cerkvenem opravilu se podamo z gore v lepo prijazno šentviško ravnino, kjer bo skupni obed izletnikov ob 1. uri popoldne. Kdor še želi kosilo, naj se oglasi, ako tudi ni član društva, pri blaginiku Al. Pečniku v predilnici. Kosilo velja za osebo 60 vin. Postrežba bude dobra, ker se odbor jako trudi in marljivo dela, da bude vsak izletnik zadovoljen. Vsak naj naroči kosilo do srede 6. ure zvečer; plača se naprej 60 vin. ter se dobi izkaznico pri društvenem blaginiku. Vabimo in prosimo vsa slavna strokovna društva in vse somišljenike delavce in delavke krščansko-socialne organizacije, da se bratsko pozdravimo na Šmarni gori dne 16. maja in potem pohitimo v lepo šentviško ravnino v gostilno g. Jagra, da se nekoliko okrepčamo.

lj Vlomilca pri Bahovcu pred sodiščem. Obdolženca Stanislav Ahec, zidar pristojen v Selo-Zagorsko na Hrvaškem, in njegov tovariš Josip Rukovina, mehanik iz St. Jurija pri Senju, oba že predkaznovana, morata imeti precej vlomov na svoji vesti, kajti oba sta se nahajala v Zagrebu zaradi tatvine v preiskovalnem zaporu, odkoder sta pobegnila in prišla v Ljubljano, kjer sta v noči na 11. marca t. l. izvršila vlom v Bahovčovo trgovino na sv. Jakoba trgu. Nadejala sta se tu bogatega plena, a našla sta le v miznem predalu okoli 20 K, v Wertheimski blaginji, katero sta prevrtila, se pa ni več nahajalo kot 22 K, a tega zneska se nista poslastila, ker sta bila preje prepovedana ter sta bila po dolgem iskanju aretovana v podstrešju Smrekarjeve hiše, kamor sta se skrila. Da sta bila obdolženca drzna tata, kaže dejstvo, da sta bila oborožena z modernimi, nabitimi samokresi. V obče ne tajita obdolženca dejstva, le to trdita, da nista imela namena orožja rabiti, kar bi bila lahko storila, ko ju je stražnik v podstrešju zasačil. Stanislav Ahec je bil obsojen na 18 mesecev, Jožef Rukovina pa na 15 mesecev težke ječe. Sodišče je tudi izreklo, da se ju po prestani kazni iztira za vedno iz Avstrije.

lj Zadruga krojačev itd. naznanja, da je umrl njen večletni član g. Iv. J o r d a n, Turjaški trg št. 8. Pogreb umrlega se vrši v sredo ob 4. uri popoldne ter so naproseni gg. kolegi, da se blagovoljijo pogreba v večjem številu udeležiti.

lj Pogreša se 27-letna krojačeva žena Frančiška Bukovnikova roj. Mokronova. Navedenka je srednje postave, črnih, kratkih las, spredaj že škrbasta ter je bila oblečena v črno jopico, temnozeleno obleko, obuta pa je bila v čevlje na gumbe. Ker se je bati, da bi se ji ne bilo pripetilo kaj zalega, se prosi, kdor bi vedel kaj o sedanjem njenem bivališču, da to nemudoma naznani mestni policiji.

lj Pobegnil je včeraj od dela pri zgradbi nove Švicarije prisiljenec Anton Wimmer, rodom iz Gor. Avstrije.

lj Aretovana je bila včeraj v Trnovem 21-letna, zaradi tatvine že predkaznovana in iz Ljubljane izgnana, brezposelna služkinja Marija Königova iz Stare Loke pri Kočevju. Navedenka je bila zasledovana od 23. aprila, ker je bila sumljiva, da je ukradla, ko je prišla domov po odgonu, natakariči Katarini Izakovi tri ženska krila v vrednosti 40 kron, služkinji Jožefi Epichovi pa za 15 kron obleke. Izročili so jo deželnemu sodišču.

lj Posebni vlak v Postojno bo vozil na Binkoštni ponedeljek iz Ljubljane ob 10. uri dopoldne. Vožnja za tje in nazaj v tretjem razredu 6 K 30 h.

lj Šelenburgova ulica je za vozni promet zaprta, ker se asfaltni tlak temeljito popravlja in se kar cele plasti z novimi nadomeščajo. Promet pešcev je nemoten. — Samotni tlak v Wolfovi in Šelenburgovi ulici je vsled dolge zime precej trpel in so posamezne ploščice odstopile in se iz tal izluščile. Poprava teh ploščic je nujno potrebna.

Razne stvari.

Zopet požig poskušen v vojnem skladišču v Korneuburgu?

V nedeljo ponoči je zapazil vojak, ki je stal na straži, na strehi skladišča za smolo dva možka. Skušala sta izdreti opeko in napraviti luknjo. Vojak ju je poklical in sprožil več alarmnih strelcev. Prihitela je straža iz Franc - Jožefove vojašnice, in pripravljeni vojaški oddelek. En mož je zbežal proti Donavi, drugega so ujeli. Pravi, da je cigan iz šopronjske okolice, 56 let stari kotlar Pavel Gaida. Listine ni imel nobene pri sebi, pač pa papirja, suknja in vžgalice. Rekel je, da sta si hotela s tovarišem, ki ga ne pozna po imenu, napraviti luknjo v strehi, da bi šla v skladišče spat. Izročili so ga okrožnemu sodišču. To bi bil v par mesecih že tretji napad na vojna skladišča v Korneuburgu. Doslej so zgorela tri skladišča. Vselej je zažgala zlobna roka.

Sneg in mraz v majniku. Iz Galicije poročajo o novih snežnih zametih. Poročila o velikem snegu prihajajo tudi iz Ogr-

skega in Sedmograškega. V Karpatih je temperatura 7 do 5 stopinj pod ničlo. Iz Nemčije poročajo, da je v Nemških alpah termometer padel na 12 stopinj pod ničlo. Metereološke postaje poročajo o silni slani. V Severni Italiji je slana napravila silno škodo. Škode na poljih je 100 milijonov lir. Tudi pri nas ne poznamo letos majnika. Imamo skoro neprestano deževno, mrzlo vreme.

Ulica Viljema II. na Dunaju. V krogih mestnega sveta dunajskega se pretresa načrt, da bi se imenovalo eno dunajsko ulico po nemškem cesarju Viljemu v spomin nemške zveze.

Mrtva nevesta v kovčegu. Pri čevljarju Svatošku na Dunaju (Alserstraße) sta bila v podnajemu hotelski hlapec Bruno Scharinger in sobarica Terezija Steinbichler iz Unteracha na Gorenjem Avstrijskem. Dne 10. t. m. bi se imela poročiti. V soboto zvečer pa je nevesta, ki jo je Scharinger šele pred kratkim vzel iz bolnišnice, umrla. Ženin se je obnašal kakor da je brez uma. Pravil je, da se ne more ločiti od neveste. Celo noč je bil zaklenjen pri pokojnici. Drugo jutro je rekel gospodinji, da mora nevestino perilo spraviti proč, da bi ga ne dobili nepoklicani ljudje. Res je v nedeljo jutro odnesel težak kovčeg; vrata je za seboj zaklenil. Ker se ni vrnil, so vrata odprli in videli, da — pokojnice ni več v sobi. Obenem so dobili Scharingerjevo pismo, da je nevesti izpolnil zadnjo željo ter jo odpeljal na njen dom. Res so ga videli peljati se proti kolodvoru. V cerkev pa je poslal nekega dečka povedat, da je nevesta umrla in da poroke ne bo. Redarstvo zasleduje čudni slučaj.

Zopet potres v Messini. Tudi včeraj ob 3. uri 36 minut popoldne so čutili v Messini močan potresni sunek.

Znanstveno zrakoplovstvo na univerzi dobi skoro gotovo na dunajskem vseučilišču vsled poziva vseučiliških profesorjev na naučno ministrstvo, posebno stolico. Za profesorja bo imenovan znani aeronaut profesor Nimefähr.

Pekovski moštvi štrajkajo v Bukareštu, ker jim oblast ni pustila podražiti kruha. Vlada je odredila, da kruh peko vojaki. Vojaštvo je napravilo barake, v katerih peko kruh.

Blaznica in nemška prenapetost. V Libercih je bil nemški shod, ki je zahteval »samostojno nemško blaznico« na Češkem. Na procelju naj tej blaznici napišejo: »Ta prava blaznica«.

Telefonska in hrzjavna poročila.

POLOŽAJ V DRŽAVNEM ZBORU.

Dunaj, 11. maja. »Hrv. Kor.« pravi, da bo predsednik zbornice poslancev, Pattaj, odklonil Masarykov nujni predlog o veleizdajalski pravdi v Zagrebu, češ, da nasprotuje koristim monarhije. Predlagatelji bodo ugovarjali, nak ra bo odločila zbornica, ali naj se o predlogu razpravlja. Krščanski socialci, Poljaki in skoro vsi Nemci bodo glasovali proti. Ministrstvo je pripravljeno, da državni zbor odgodi ali razpusti. Zanimanje za jutrišnjo sejo je velikansko.

Dunaj, 11. maja. »Slovanska Jednota« je imela danes sejo v zadevi bosanske banke, v kateri so jugoslovanski govorniki povdarjali, da je s pomočjo avstrijske vlade en milijonov 800.000 Jugoslovancev prodanih Mažarom ter so apelirali na slovanske stranke v »Slovanski Jednoti«, naj podpirajo Jugoslovane v brezobzirnem boju proti vladi. Parlamentarna komisija »Slovanske Jednote« je soglasno sklenila, da je z Jugoslovani solidarna ter bode Jugoslovane »Slovanska Jednota« na celi črti podpirala. V jutrišnji seji bosanskega odseka bodo Jugoslovani stavili svoje resolucije.

Dunaj, 11. maja. Danes je državni zbor razpravljal o nujnem predlogu za ureditev razmerja kmetov, pridelovalcev sladkorne pese. Govoril je tudi poljedelski minister Braf, ki ni govoril proti nujnosti, pač pa dejal, da je stališče vlade, urediti stvari tako, da bi bili obe prizadeti stranki zadovoljni.

OGRSKA KRIZA NEREŠENA.

Budimpešta, 11. maja. Danes je vladar sprejel dr. Weckerla. S tem so budimpeštanske konference za sedaj končane. Vladar odpotuje iz Budimpešte ne da bi se za kaj odločil. Vladar ej rekel, da je odločitev prihranil za poznejši čas. Za novo ministrstvo ni vladar designiral še nobenega moža. Avdijence so pokazale dva momenta: Odklonitev enostranskega vsiljevanja neodvisne stranke, torej Justhov poraz, in da se računa na skupno sodelovanje koalicije. Forma bodoče večine bo vsekakor nekoliko spremenjena. Prva naloga bodoče večine bo morala biti: ustvaritev volivne reforme in bančni provizorij. Od neke strani se zatrjuje, da bo kriza rešena do konca tekočega meseca.

PREDSEDNIK AVSTRIJSKEGA DRŽAVNEGA ZBORA NE POZDRAVI NEMŠKEGA CESARJA.

Dunaj, 11. maja. Predsednik državnega zbora dr. Pattaj je rekel, da nemškega cesarja pri njegovem dohodu na

Dunaj ne bo pozdravil, ker bi to bilo proti dosedanjim običajem.

OBČINSKE VOLITVE NA IGU.

Ig, 11. maja. Pri občinskih volitvah je dobila S. L. S. 13 odbornikov, liberalci 7.

ŽELEZNIŠKA NESREČA V MARIBORU.

Maribor, 11. maja. Pri železniški nesreči sta tudi lahko ranjena en poročnik in en sprevodnik.

ROSEGGERJEVA USTANOVA.

Olomuc, 11. maja. Mestni zastop je sklenil na Roseggerjev poziv darovati 2000 kron v nemške obrambne namene. (Vsak Slovenec, vsaka slovenska občina, vsako slovensko društvo na jdaruje kot odgovor na Roseggerjev poziv primeren dar Slovencem v St. Ilju. — Ur.)

V STRAHU PRED ČESKIMI PREDSTAVAMI NA DUNAJU.

Dunaj, 11. maja. Nemški poslanci pozivajo prebivalstvo, naj pridno obiskuje Straussovo gledališče, ker ravnatelj Müller ni dal gledališča celom v najem.

DEMONSTRACIJE PROTI DR. LUEGERJU V SPLITU.

Split, 11. maja. Župana dr. Luegerja in dunajski občinski svet so sprejeli župan Mihaljevič, državni poslanec dr. Bulić in mnogo krščanskih socialcev. Jako mešana družba socialnih demokratov, »demokratov« in Lahov je demonstrirala proti dr. Luegerju ter mu kričala v treh jezikih »Abzug!« Redarji, orožniki in finančna straža so razpršili množico demonstrantov ter aretirali do sto oseb. Dva socialisti sta ranjena s sabljami. 9. t. mes. zvečer je bilo na krovu parnika »Brinn« kosilo. Dr. Lueger je pri tej priliki povdarjal, da njegovega potovanja ne vodi politika, marveč da je prišel le, da bi se kaj storilo za napredek Dalmacije, da bi pokazal Dalmatincem svoje simpatije in utrdil vezi med Dalmacijo in cesarstvom. — Danes odpotuje del izletnikov v Bosno, ostali se vrnejo preko Trsta na Dunaj.

ZEPPELINOV ZRAKOPLOV PRED CESARJEM FRANCEM JOŽEFOM.

Berolin, 11. maja. Zeppelinov zrakoplov priplave v Ischl, kjer si ga bo ogledal cesar Franc Jožef, ki se za zrakoplovstvo silno zanima. O tem se je s cesarjem dogovarjal nemški prestolonaslednik, ko je bil zadnjič na Dunaju.

AVSTRILSKA ESKADRA GRE CESARJU VILJEMU NASPROTI.

Reka, 11. maja. Cela avstro-ogrška eskadra je dobila ukaz, da plove cesarju Viljemu nasproti in ga spremi do Pulja.

PROTI TURŠKIM HUMORISTIČNIM LISTOM.

Carigrad, 11. maja. Vlada je turške humoristične liste »Kalem« in »Gevese« suspendirala.

CAR POVABIL KRALJA PETRA.

Belgrad, 11. maja. Kralj Peter je prejel vabilo carja Nikolaja, da ga obišče v Peterburgu.

RUSKI ČASNIKI NE SMEJO POROČATI O GIBANJU RUSKE ARMADE.

Varšova, 11. maja. »Warszawsky Dniownik« objavlja odlok, ki prepoveduje časnikom, da ne smejo objavljati poročil o dislokaciji vojaških čet, o trdnjavskih delih in o vseh ruskih vojaških zadevah. Prestopke bodo kaznovali s trimesečnim zaporom ali z globo 500 rubljev.

VILJA
Najčistejši Natron-vrelec
glavna razpošiljateljov:
851 10-1 **DUNAJ I.**
S. Ungar jr. Jasomirgottstr. 4.

Suveren, olajšev. sredstvo proti vodni kislini, trganju, diabetes, želodčnemu in črevesnemu kataru, gorečici itd. Dobiva se po vseh lekarnah in trgovinah min. voda.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.
Budimpešta 11. maja.
Pšenica za maj 13-78
Pšenica za oktober 1. 1909. 11-79
Rž za oktober 1. 1909. 9-36
Oves za oktober 7-44
Koruz za maj 1. 1909. 7-61
Efektiv: 5 ceneje.

Meteorološko poročilo.

Vilina n. morjem 306'2 m, sred. značiln tlak 736'0 mm.

čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padešina v 24 urah v mm
10. 9. zveč.	734.5	9.6	brezvetr.	dež	
11. 7. zjutr.	35.1	9.3		oblačno	8.3
2. pop	37.4	12.0	sl. jzrah.	dež	

Srednja včerašnja temp. 9.7°, norm. 13.4°.

Zavod za pohištvo in dekoracije
Fran Doberlet,
Ljubljana, Frančiškanske ulice šte. 10.

USTANOVLJENO LETA 1857.

Pohištvo vsake vrste od najenostavnejšega do naj-
umetnejšega. Skladišče tapet, oboknic okenskih karnis
zaves in preprog. Velika izbira pohištvenega blaga
i. t. d. Enostavne in razkošne ženitne opreme v naj-
solidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopališč.

TELEFON ŠT. 97.

Za birmance primerna darila!

Za dečke: črne in modre obleke.

Za deklice: bele obleke.

::: Obleke so v zalogi v vseh novih barvah in kroju najfinejše izvršitve po jako nizkih cenah. :::

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5.

* Slovarček k izbranim Ovidijevim
pesmim Sedlmayerjeve izdaje. Sestavlil
Anton Dokler. Ljubljana 1909. Opozar-
jamo na ravno izišli slovarček k Ovi-
du, ki je izboren pripomoček za gimnazij-
ce. Slovarček je tako urejen, da podaja
slovar k posameznim pesmim, torej jako
praktično. — Cena 1 K 90 vin. — Dobi se
v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

* Slike sv. očeta in prevzvišenega
knezoškofa Antona Bonaventura se dobé
v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani. Veli-
kost 55 1/2 x 45 1/2. — Cena 14 K, z okvir-
jem vred 20 K.

Zelo ugodna prilika!!!

Prodajam prostovoljno 1313 5-1

žago in mlin

na potoku 5 minut daleč od izliva v Savo. Cesta
je zraven, kolodvor Zidan most 1 uro pešpota, trg
Rateče pol ure oddaljen. V kratkem ima biti že-
lezniška postaja tudi tukaj na mestu. Izvrstna lega
tudi za večje podjetje s pomočjo elektrike. Cena
prav nizka. Slovenci, ki se zavedate, kakše veljave
je dandanes vodna moč in ugodna krajevna lega,
pridite, sicer bo tujec porabil pričujočo ugodno
priliko! Prodajam tudi pripadajoče posestvo:
njive, gozd, travnik in vinograd. Več pove Ant.
Podlipnik, Loka pri Zidanem mostu, Štajersko.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.
Najbolj kosm. zobo-
čistil. sred-
stvo
Seydlin
Izdovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Spital.-Stritar. ul 7

H. Volk, kemična pralnica
Šoštanj, Štajersko

se priporoča za **snaženje vsako-
vrstnih oblek itd.** Cene primerno
nizke. Delo solidno in se tekom tedna izvrši.

Sprejemalnica za Ljubljano pri I. Magliču,
krojaču, Miklošičeva cesta 10.
680 30-1

Golobi.

Zaradi pomanjkanja pro-
stora prodajam 15 parov go-
lobov raznega plemena.
2 p. rdečih Turkov, 1 p.
kapucinerjev, 1 p. visoko
letečih, 11 p. la Purcler-
jev. Zadnji se prekucavajo v zraku. Cena 2-5 K po
p. Vsak mesec se dobi 10-15 p. J. Prodanovič,
Sp. Šiška. Zraven pošte. 1179 3-1

Sprejme se
trgovskega sotrudnika

špecerijske stroke.

1320 Tvrdka 2-1

Karol Planinšek, Ljubljana.

Za Gorenjsko, za okraj Novomesto kakor
tudi za Idrijo in okolico se išče po en

potovalec proti proviziji

1322 pod najugodnejšimi pogoji pri 3-1

IVANU JAXU & SIN, LJUBLJANA.

Na zelo prometnem kraju v Ljub-
ljani prav dobro vpeljana

trgovina

z narejeno obleko, perilom, dežniki, čevlji itd.

se radi smrti soproge, prejšnje lastnice
odda takoj ali pozneje. Glavnica ni
pogoj, ker se blago odda tudi na obroke
proti dobremu poročstvu. — Najemnina
primerno nizka. — Naslov pove uprav-
ništvo »Slovenca«. 1319 3-1

Ura z verižico za samo kron 2.-.

Vsled nakupa velike zaloge ur, razpošilja
šlezjska tovarna: 1 prekrasno pozlačeno,
36 ur idočo precizijsko-anker-uro z lepo
verižico za samo K 2.-, ter 3letnim pis-
menim jamstvom. Pri nakupu 3 kosov cena K 5.50,
5 kosov K 9.-. Pošilja proti povzetju
prus.-šlezjska izvozna tvrdka
A. GELB, Krakov 340.

1316 Za neugajajoče denar nazaj. 1-1

B. Herder Zaloga knjig. Dunaj I, Wollzeile 33.
Freiburg-Br.

Ravnokar je izšlo v nemščini: J. A. barona Helferta:

Zgodovina avstrijske revolucije
v zvezi s srednjeevropskim gibanjem v letih 1848-1849.

Drugi zvezek: Do bega cesarske rodbine z Dunaja. Z dvema v besedilo vtisnjenima
zemljevidoma. Leks. 8°. (XVI. in 382) K 10.80; vez v polfranc. K 13.80. — Poprej izišli prvi zvezek
(K 12.-; vez K 15.-) obsega dobo do avstrijske ustave 25. aprila 1848.
Mnogo tega, kar pisatelj pripoveduje, je doživel sam kot neposredna deloma sodelujoča
priča. Tembolj moramo ceniti mirno popisovanje tudi najimenitnejših dogodkov.
1299 1-1 (Prof. Turba v »Histor. Jahrbuch« 1908, 220.)

Dobiva se v vseh bukvarnah.

Podružnice
Spiljet, Celovec

- in Trst -
- Delniška glavnica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun ter je obrestuje po čistih 4 1/2 % priporoča promese na
3 0/0 zem. kred. srečke II. a K 5.50, žrebanje 5. maja glav. dob. K 60.000 4 0/0 og. hipot. srečke a K 4.- žrebanje 15. maja glav. dob. K 70.000
3 0/0 " " " I. a K 4.50, " 15. maja " " " 90.000 og. premijske srečke polovice a K 7.- žrebanje 15. maja " " " K 200.000

Podružnice
Spiljet, Celovec

- in Trst -
- Rezervni fond -
- K 300.000. -

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Moravski Zám-
berg, Mödling, Novi Jičín, Plzeň, Praga, Liberec, Cvitava.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev,
akcij, prioritet, zastavnic, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri žrebanjih srečk in vredn. papirjev.
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.